

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA **2024-2026**
ROK AKADEMICKI – 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Elementy neurolingwistyki. Wykład do wyboru
Kod przedmiotu/ modułu*	IVC ₃
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom kształcenia	studia drugiego stopnia (dwuletnie magisterskie)
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr studiów	rok I, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kierunkowy do wyboru
Język wykładowy	język polski
Koordynator	dr hab. prof. UR Bożena Taras (członkini Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Agnieszka Myszka (autorka programu) , dr Małgorzata Kułakowska, językoznawcy

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
1	15								1

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (jeśli wymagają tego aktualnie obowiązujące przepisy).

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu /modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość podstaw językoznawstwa i psychologii.
Znajomość anatomii na poziomie szkoły średniej.
Zainteresowanie procesami zachodzącymi w mózgu i ich wpływem na funkcjonowanie, w szczególności na aktywność językową człowieka

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu/modułu

C ₁	Zapoznanie studentów w podstawowymi wiadomościami na temat budowy i funkcjonowania mózgu, jego strukturą i funkcjami poznawczymi
C ₂	Zapoznanie z zakresem badań neurolingwistyki, metodologią tych badań, sposobami zastosowania ich wyników w praktyce (neurodydaktyka, sposoby rozwijania pamięci)
C ₃	Zapoznanie z teoriami dotyczącymi lokalizacji funkcji językowych w mózgu, z mechanizmami kontrolującymi rozumienie i tworzenie wypowiedzi

3.2 Efekty kształcenia dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student(ka) zna terminologię z zakresu neurolingwistyki, objaśnia metody badań neurolingwistycznych, zna ich specyfikę i zastosowanie	K_Wo3, K_Wo6-08
EK_02	Student(ka) zna główne koncepcje dotyczące lokalizacji funkcji językowych w mózgu, wypracowane w oparciu o wyniki badań z zastosowaniem metod neuroobrazowania; posługuje się pogłębioną wiedzą teoretyczną z zakresu neurolingwistyki do argumentowania własnych poglądów lub poglądów innych autorów,	K_Wo3, K_Wo8-09
EK_03	Student(ka) tworzy i rozumie teksty zróżnicowane stylistycznie i funkcjonalnie w języku mówionym i pisanym; przeprowadza krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów tekstów i wytworów kultury materialnej, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia w zakresie neurolingwistyki	K_Uo9
EK_04	Student(ka) wykorzystuje osiągnięcia neurolingwistyki do samodoskonalenia, a także do prowadzenie skutecznej komunikacji interpersonalnej, uwzględniającej wszystkie składniki aktu komunikacji	K_Uo9
EK_05	Student(ka) ma świadomość niejednorodnej natury neurolingwistyki oraz jej złożonych relacji z innymi dyscyplinami i dziedzinami wiedzy, ale także ma świadomość znaczenia refleksji humanistycznej dla kształtowania się więzi społecznych, zwłaszcza dla kształtowania się kontaktów językowych	K_Ko3

3.3 Treści programowe (wypełnia koordynator)*

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Przedmiot zainteresowań neurolingwistyki, jej związek z naukami pokrewnymi (m.in. lingwistyką i psychologią), metody badań neurolingwistycznych
Mózg – jego struktura i funkcje poznawcze; Koncepcje lokalizacji funkcji językowych w mózgu – sposób organizacji języka w mózgu, biologiczne podstawy zdolności językowych człowieka, neuroobrazowanie jako metoda badań
Język a mózg, język a umysł – opis i interpretacja językowego funkcjonowania człowieka w odniesieniu do aktywności jego struktur mózgowych; mechanizmy kontrolujące rozumienie i tworzenie wypowiedzi na różnych poziomach opisu języka
Lateralizacja i jej rozwój; specjalizacja półkul mózgowych w funkcjach językowych; okres krytyczny w rozwoju mowy
Patolingwistyka – neurobiologiczne determinanty rozwoju i zaburzeń mowy, konsekwencje uszkodzeń mózgu dla mowy,
Struktura i funkcjonowanie pamięci, jej rodzaje (pamięć deklaratywna, proceduralna, pamięć emocji)
Pamięć a uczenie się. Sposoby rozwijania pamięci. Neurobiologiczne korelaty procesów zapamiętywania i zapomnienia
Neurodydaktyka jako alternatywna forma uczenia się/nauczania (rola neuroprzekaźników i neuronów lustrzanych)

*oznacza związek z badaniami prowadzonymi w IPIID.

B. Problematyka ćwiczeń audytywnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
<i>Nie dotyczy</i>

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją multimedialną

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01, E_K02, E_K03, E_K04, E_K05.	Ocena formująca: bieżąca ocena przygotowania do zajęć (literatura uzupełniająca wykład) oraz ocena udziału w dyskusji.	wykład

	Ocena podsumowująca: na podstawie ocen cząstkowych wystawianych w trakcie zajęć oraz na podstawie oceny z testu sprawdzającego lub przygotowanej prezentacji.	
--	--	--

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<ol style="list-style-type: none"> 1. Obecność na zajęciach, czytanie zadanej literatury uzupełniającej wykład (50-% oceny) 2. Test sprawdzający wiadomości lub przygotowanie prezentacji na zadany temat (do wyboru przez studentów) (50-% oceny).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z planu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, zaliczenia, egzaminu, napisanie referatu itp.)	12
SUMA GODZIN	29
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	<i>Nie dotyczy</i>
zasady i formy odbywania praktyk	<i>Nie dotyczy</i>

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa: Kaczmarek B.L., 1998, <i>Mózg, język, zachowanie</i>, Lublin.</p>
<p>Literatura uzupełniająca: Błachnio K., 2003, <i>Komunikacja słowna i terapia logopedyczna w świetle wiedzy o mózgowych mechanizmach mowy</i> [w:] <i>Optymalizacja prozdrowotnych i edukacyjnych oddziaływań nauczycieli [...] Materiały konferencyjne</i>, Poznań, s.54-61. Kaczmarek B. L., 2000r., <i>Mózg a mowa</i>, „Logopedia”, t.27, s.9-22. Kurcz I., Okuniewska H., 2011, <i>Język jako przedmiot badań psychologicznych. Psycholingwistyka ogólna i neurolingwistyka</i>, Warszawa. MacQueen B. D., 2005, <i>Podstawy neurolingwistyki dla neurologopedów</i> [w:] <i>Podstawy</i></p>

neurologopedii. Podręcznik akademicki, red. Gałkowski T., Szelaż E., Jastrzębowska G., Opole, s.930-964.

O'Connor J., Seymour J., 1990, *NLP. Wprowadzenie do programowania neurolingwistycznego*, Poznań.

Reuter M., on line, *Koncepcja „siedmiu grzechów pamięci” Daniela Schactera*, [dostęp na: http://main2.amu.edu.pl/~ksf/preteksty/pdf/nr7/7_reuter.pdf]

Schacter D. L., 2003, *Siedem grzechów pamięci. Jak zapominamy i zapamiętujemy*.

Żylińska M., 2013, *Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi*, Toruń.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej